

nu Mindretallet foreslaar det ved denne Bevilling, og jeg erklærede udtryffeligt, at hvis man vilde være saa venlig at gaa ind paa den konstitutionelle Betragtning, som staar lige for Haanden, vilde der følge flere Vindringsforslag efter til tredje Behandling. Men det høie daværende Folkething afsløj alle saadanne Forsøg med alle Stemmer mod saadan et lille Dufin. (Berntsen: Knapp nok!) Ja, det lille Dufin, somme Tider 11, somme Tider 12, somme Tider 10, det er jo menneskeligt ikke altid at kunne holde ud. (Berntsen: Det gik ogsaa ned til det halve Dufin!) Det veed jeg dog ikke, men det er sørgeligt, hvis det har været Tilfældet, og det har vel indgød de Herrer den Tro, at nu var det paa Veien til Opløsning, thi derved blev deres Skuffelse saa meget større ved sidste Valg. Men da det saaledes faldt, maatte man for det Nar opgive denne Side af Bevægelsen. Uagtet dette Spørgsmaal om Anden-Bevillingen gjentagne Gange paa enkelte Punkter kom frem for at prøve Hjærter og Nyrrer hos det daværende Folkething om dette Principspørgsmaal, saa blev det dog slaaget ned, og saa viste det sig, at det daværende høie Folkething var af den Mening, at naar det havde sagt Ja til en Post paa Finantslovsforslaget, saa kjendtes det ved den ad Aare, selv om den var gennemført paa et Finantsprovisorium. Flertallet kjendtes ved den provisoriske Udførelse af Bevillingsretten, den ministerielle Bevillingsret à la Finantsprovisorium, der gik ud paa, at Ministeriet kunde tage det, som Folkethinget har stemt for, om de fandt Behag, deri, de kunde nedfætte Posterne, som f. Ex. ved Høiskolebevillingerne eller udstrege dem som ved andre Bevillinger, naar de fandt Behag i det, og til denne, saaledes efter Ministeriets og Statsraadets Skjøn ændrede Folkethingsafstemning som Hovedsum, kunde de sige, hvad de isvrigt behagede; af dette Sammenfurium af Bevillinger, som kaldes Finantsprovisoriet med tilhørende administrative Budgetter, udførte de saa, hvad de behagede. Og næste Nar sagde Folkethinget: ja, det have vi jo stemt for før, saa stemme vi for Fortsættelsen igjen, og det uden at betænke, at det var sin Smaastykker ud af det Finantslovsforslag, som de behandlede under den eneste rimelige Forudsætning, at det skulde blive til Lov, og saa blev det ikke til Lov. Det var det høie daværende Folkethings Anskuelse om den Sag. Jeg indsaa jo klart, at i Følge den Anskuelse eksisterede der, hvad Udgiftsfiden angaar, og forøvrigt ogsaa hvad Indtægtsfiden angaar, naar udtages Spørgsmaalet om Oprævning af

Statter, slet ikke noget Finantsprovisorium af 12te April 1877, for der udstød Ministeriet vel nogle Bevillinger, som Folkethinget havde stemt for, men ellers tog Ministeriet ikke den mindste Smule ud over, hvad Folkethinget havde stemt for. Og efter den Theori, som det daværende høie Folkething har praktiseret, underkjendtes ganske al den Posthr, som man, i alt Fald i Foraaret 1877, gjorde ligeoverfor det daværende Finantsprovisorium, thi det godkjendte gennem disse Afstemninger, gennem denne Theori, fuldstændig Ministeriets Fremgangsmaade, at det ikke behøvede en Lov, en Finantslov for at begjære og for at udføre de og de Beslutninger. Nei, naar bare Folkethinget havde stemt Ja, saa kunde Ministeriet være sikker paa at træffe Folkethinget igjen med smilende Ansigt rede til at stemme for det igjen, selv om Ministeriet havde søiet alle sine Provisorier, Befæstninger og alt Andet til. Men det kan dog ikke være Andet, end at hele denne Tankegang hos det daværende Folkething er aldeles sønderbrydende for den rette Opfattelse af Bevillingsretten. Jeg kan forstaa, at det for den Politik, for hvilken det gjaldt om at faae det til at glide hen, saaledes at det kunde gaa i Lave med det høie provisoriske Ministerium som Leder, var nødvendigt at gaa den Vej, hvis man skulde komme igjennem med sin nye Politik, men at man vil forsvare det som i mindste Maade grundlovmæssigt, det er det mig aldeles umuligt at forstaa, og hvis de Herrer ville fortsætte paa denne Vej, kan det heller ikke være Andet, end at saa stabe de derigjennem en Pragis, gennem hvilken Bevillingsretten er fuldstændig ødelagt for Fremtiden. At et Ministerium bryder Grundloven og regjerer trods Bevillingsretten, der er fastsat i § 49 — og sætter sin Villie igjennem mod et Folkething, et Folk, der ikke har den syfste Modstandsevne til i Diebliffet at staa imod, det kjende vi jo Exempler paa, saa det er forstaaeligt, og saalænge blot Folket gennem sine Repræsentanter sætter sit afgjorte Nei lige overfor denne, lad mig sige brutale Regjeringsform, saa er der Intet derved tabt; Maaften staar mod Retten, men Retten vil nok seire. Men naar man selv begynder at

Rettelser.